

ten stadig er i besiddelse af et eksemplar, eksempelvis i form af en ekstrakt eller materialesamling udarbejdet til brug for domsforhandlingen i sagen.

Retten til aktindsigt i medfør af den foreslåede § 255 a gælder også efter, at dokumentet er afleveret til arkiv i medfør af arkivloven, i givet fald parallelt med arkivgang i henhold til arkivloven.

Den foreslåede § 255 a regulerer aktindsigt i form af udlevering af kopi, og der foreslås ikke lovregler om aktindsigt i form af gennemsyn på stedet. Der er imidlertid naturligvis ikke noget til hinder for efter anmodning at give aktindsigt i form af gennemsyn som alternativ til udlevering af kopi, hvis det forekommer hensigtsmæssigt.

Ligesom efter gældende ret er interne arbejdsdokumenter ikke omfattet af retten til aktindsigt, jf. *stk. 2*, der også indeholder en nærmere definition af, hvad der i denne sammenhæng skal forstås ved interne arbejdsdokumenter.

Stk. 2, nr. 1, hvis formulering er inspireret af forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 1, omfatter dokumenter, der udarbejdes af retten udelukkende til eget brug ved behandlingen af en sag. Et dokument kan således kun anses som et internt arbejdsdokument efter nr. 1, hvis det ikke er videregivet til nogen uden for retten.

Som eksempler kan nævnes udkast til retsbogstilsførsler eller retsafgørelser, som udelukkende anvendes af retten selv. Tilsvarende gælder notater, som en dommer eller anden medarbejder ved retten foretager i forbindelse med sagens behandling, og som udelukkende anvendes af retten selv. Hvis eksempelvis et udkast til retsbogstilsførsel vedrørende en forklaring udleveres til parterne eller den, der har afgivet forklaring, er der imidlertid ikke tale om et internt arbejdsdokument.

Der foreslås ikke regler svarende til forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 2 og 3. Forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 3, om den kommunale forvaltning er ikke relevant for domstolene, og forvaltningslovens § 12, stk. 1, nr. 2, om brevveksling mellem forskellige enheder inden for samme myndighed bør ikke overføres som selvstændig regel til retsplejelovens definition af retternes interne arbejdsdokumenter.

Der kan ikke gives nogen helt generel og fast regel om, hvorvidt brevveksling mellem forskellige enheder inden for en domstol (eksempelvis mellem forskellige afdelinger, mellem præsidenten og en afdeling eller mellem domsretten, fogedretten og skifteretten) skal betragtes som interne arbejdsdokumenter.

Forslaget om parters aktindsigt omfatter kun dokumenter, der vedrører en konkret retssag, herunder en fogedsag eller skiftesag, og allerede af den grund fal-

der al brevveksling mellem forskellige enheder inden for en domstol vedrørende andre spørgsmål uden for forslaget om aktindsigt.

I øvrigt må det bero på en konkret vurdering, om brevveksling mellem forskellige enheder inden for en domstol har en sådan intern karakter, at den falder under begrebet interne arbejdsdokumenter som defineret i stk. 2, nr. 1. Hvis brevvekslingen angår praktiske spørgsmål i forbindelse med sagens behandling, vil dette normalt være tilfældet. Hvis der i forbindelse med behandlingen af retssag brevveksles eksemplervis mellem domsretten og fogedretten eller med tinglysningsafdelingen, vil brevvekslingen derimod normalt være omfattet af parternes aktindsigt på samme måde, som hvis der brevveksles med fogedretten eller tinglysningskontoret i en anden retskreds.

Stk. 2, nr. 2, præciserer, at voteringsprotokoller og andre referater af rettens rådslagninger skal anses som interne arbejdsdokumenter. Det er et grundlæggende princip i retsplejen, at rettens rådslagninger er hemmelige, jf. herved retsplejelovens § 214, stk. 2. Derfor bør referater af rettens rådslagninger også generelt undtages fra aktindsigt uanset formålet med at udarbejde sådanne referater. Da referater af rettens rådslagninger kun udarbejdes systematisk i Højesteret og dér traditionelt betegnes voteringsprotokoller, foreslås det, at reglen skal gælde »voteringsprotokoller og andre referater af rettens rådslagninger«. Det bemærkes, at voteringsprotokoller og andre referater af rettens rådslagninger også er undtaget fra den registreres indsigtsret i medfør af lov om behandling af personoplysninger, jf. denne lovs § 32, stk. 3, 3. pkt.

Der er ikke medtaget en regel svarende til forvaltningslovens § 12, stk. 2, om ekstrahering af faktiske oplysninger i interne arbejdsdokumenter. Reglerne om domstolenes behandling af civile sager indebærer, at faktiske oplysninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse altid tillige vil fremgå af andre dokumenter i sagen, og sådanne oplysninger vil således aldrig *alene* være indeholdt i interne arbejdsdokumenter.

Det foreslås, at afgørelser om aktindsigt skal træffes af den ret, der i øvrigt behandler eller har behandlet sagen, jf. *stk. 3, 1. pkt.* Har sagen været behandlet i flere instanser, træffer hver instans afgørelse om aktindsigt for sit vedkommende.

Stk. 3, 2. pkt., fastslår, at rettens afgørelse efter anmodning skal træffes ved kendelse, og at afgørelsen kan påkæres efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37. Byretternes afgørelser kan således frit kæres til landsretten, hvorimod landsretternes og Sø- og Handelsrettens afgørelser om aktindsigt kun kan kæres til